

31 березня 2021 року, №1-6 (337-342)

Газета Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

ЗАМОК

ВИМОГИ – АКАДЕМІЧНІ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ – ПРОФЕСІЙНА

Марія БОДНАР, проректор з навчальної роботи

Особливості функціонування закладів вищої освіти обумовлюються дуалізмом їх тактичних і стратегічних завдань: з однієї сторони, вони покликані забезпечити сьогочасні потреби суспільства у фахівцях необхідної та належної кваліфікації, а з іншої – сформувати в майбутніх спеціалістів потенційні можливості працювати в оновлених соціальних умовах, вирішувати нові перспективні завдання із застосуванням інноваційних підходів і прогресивних технологій. Серед необхідних і важливих умов виконання цього двоєдиного завдання – наявність і використання традиційного освітнього досвіду, що ґрунтується на відповідній матеріально-технічній базі, та науково-педагогічного персоналу, який досконало володіє комплексним арсеналом засобів і методів новітньої методології. Рівень готовності закладу освіти до ефективної організації науково-методичної і навчально-виховної роботи, якість теоретичної і практичної підготовки фахівців з акредитованих спеціальностей виступає об'єктом всебічного моніторингу, здійснюваного як самою освітньою установою, так і інституціями зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, насамперед, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти згідно з Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, і тимчасовим порядком проведення акредитаційної експертизи із використанням технічних засобів відеозв'язку. Останнє означає, що експертні групи для проведення такої експертизи працюють і в дистанційному режимі, тобто в поєднанні традиційних і новітніх форм моніторингу роботи закладів вищої освіти з підготовки фахівців згідно з відповідними освітньо-професійними програмами.

Акредитаційна експертиза, враховуючи особливості нинішніх умов функціонування ЗВО, проводиться засобами відеоконференції, включає комплекс заходів, необхідних для формування відповідних висновків і надання необхідних рекомендацій щодо вдосконалення підготовки фахівців акредитованих спеціальностей. Такі заходи входять до програми зустрічей членів експертної групи з керівниками та учасниками освітнього процесу. Робота експертної групи розпочинається організаційним контактом її членів із гарантом освітньої програми, яка підлягає експертизі, та продовжується зустріччю з керівником та менеджером закладу вищої освіти: ректором, проректорами, деканами відповідних факультетів. Важливим елементом роботи експертної групи виступає огляд матеріально-технічної бази, що використовується в процесі реалізації даної освітньої програми. Підсумком такого огляду стає конкретний відеозвіт. Особливу роль відіграє зустріч членів експертної групи із педагогічним персоналом – науково-педагогічними працівниками, що забезпечують виконання освітньо-професійної програми, з науковцями профільних кафедр. З огляду на неперехідну актуальність відомої тези про студента як ключову фігуру освітнього процесу, тезу, яку не можуть відмінити навіть особливі умови діяльності ЗВО, вирішального значення для оцінки якості підготовки фахівців набуває зустріч членів експертної групи із здобувачами вищої освіти відповідного профілю. Практичну можливість оцінити рівень і змістовність позанавчальної діяльності студентства експертна група отримує на зустрічі із пред-

ставниками студентського самоврядування – студентським ректором і його заступниками, студентськими деканами, головою і членами департаменту освітньої діяльності, активістами студентського самоврядування факультетів, головою та представниками студентської профспілки та органів самоврядування у студентському гуртожитку, із головою Студентського наукового товариства. Передбачається відкрита зустріч членів експертної групи з усіма бажаними та предметно зацікавленими учасниками освітнього процесу, а також із представниками роботодавців, які дотичні до здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої програми, зокрема керівники і педагоги закладів загальної середньої освіти, дошкільних і позашкільних навчальних закладів, відділів у справах сім'ї, молоді та спорту органів місцевого самоврядування, із випускниками ЗВО останніх п'яти років. Важливе практичне значення має зустріч експертів із керівниками

рівнем вищої освіти. В поточному навчальному році здійснюються акредитаційні процедури освітніх програм Середня освіта (Фізична культура), Середня освіта (Мова і література (німецька)), Середня освіта (Мова і література (англійська)), Середня освіта (Історія), Середня освіта (Інформатика), Початкова освіта, Професійна освіта (Деревообробка), Екологія – за бакалаврським рівнем вищої освіти.

У підсумкових висновках експертних груп зазначено: освітні програми, за якими працює наш науково-педагогічний колектив, мають чітко сформульовані цілі, що відповідають місці та стратегії розвитку Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка, а освітня діяльність навчального закладу в цілому відповідає критеріям оцінювання якості освітніх програм. Програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін. Зміст освітніх програм відповідає предметній області

Експертну групу з акредитаційної експертизи освітньої програми Дошкільна освіта очолювала кандидат педагогічних наук, завідувач Лабораторією дошкільної освіти і виховання Інституту проблем виховання НАПН України, доцент Ольга Рей-польська. Експерти прийшли до висновку, що цілі освітньої програми з «Дошкільної освіти» та програмні результати навчання враховують пропозиції та потреби роботодавців, особливості регіонального ринку праці. Обсяг і основні компоненти освітньої програми відповідають нормативним вимогам щодо навчального навантаження для даного рівня вищої освіти, а навчальний план передбачає теоретичну і практичну підготовку педагогів системи дошкільної освіти, яка дозволяє оволодіти компетентностями, необхідними для професійної діяльності. Підкреслюється, що здобувачі вищої освіти достатньо обізнані із процедурою перевірки курсових робіт на плагіат і з правилами проведення контрольних заходів у процесі їх фахової підготовки.

структурних підрозділів навчального закладу – завідувачами профільних кафедр, керівником навчально-методичного відділу, представником приміальної комісії, начальником відділу технічних засобів навчання, головою сектору моніторингу якості освіти, відповідальним за систему внутрішнього забезпечення якості освіти, представником психологічної служби, омбудсменом із прав студентів, завідувачем бібліотеки. На фінальну зустріч членів експертної групи із керівництвом ЗВО запрошуються також завідувачі відповідних кафедр, керівник навчально-методичного відділу, голова сектору моніторингу якості освіти.

За результатами роботи експертних комісій та згідно з рішеннями Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти у минулому навчальному році в нашій академії акредитовані освітні програми Дошкільна освіта, Середня освіта (Біологія), Середня освіта (Музичне мистецтво), Середня освіта (Образотворче мистецтво), Середня освіта (Трудове навчання та технології), Середня освіта (Українська мова і література) – за бакалаврським рівнем вищої освіти; у I семестрі поточного навчального року – Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) за магістерським

визначених для них спеціальностей, а її структура передбачає можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. Форми і методи навчання та викладання сприяють отриманню програмних результатів, відповідають принципам академічної свободи. Професійна кваліфікація викладачів гарантує досягнення визначених освітніми програмами цілей та результатів навчання. Наявні матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення створюють необхідну базу для ефективного проведення традиційних та інноваційних форм занять (тренінгів, психологічних консультацій, відео-презентацій тощо).

Визнана належною освітня, організаційна, інформаційна, соціальна і консультативна підтримка студентів. Зазначено: в академії розроблені та діють чіткі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Освітні програми врегульовують «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти», «Положення про організацію освітнього процесу» та ін. Важливе значення має науково-педагогічна та навчально-методична інформація, що розміщується на вебсайті навчального закладу в мережі Інтернет.

До позитиву підготовки фахівців дошкільної освіти в нашій академії віднесено залучення професіоналів-практиків місцевих закладів дошкільної освіти до проведення аудиторних занять за освітньою програмою «Дошкільна освіта». Ще один важливий позитив – забезпечення студентів необхідними елементами матеріально-технічної бази та важливими інформаційними ресурсами: безкоштовний доступ до електронних джерел інформації, як у комп'ютерних класах, так і через підключення до локальної мережі Інтернет за технологією Wi-Fi. Наявність у гуртожитку академії інтерактивної кімнати – коворкінг-студії – дозволяє його мешканцям відпрацьовувати знання та вміння, отримані під час аудиторних занять. Серед резервів щодо вдосконалення підготовки фахівців для системи дошкільної освіти бачимо необхідність використання досвіду роботи інших ЗВО, вивчення запитів здобувачів вищої освіти з цього фаху, розширення можливостей доступу до навчання особам з особливими освітніми потребами, вдосконалення системи опитування майбутніх здобувачів вищої освіти і вивчення запитів роботодавців даної сфери на ринку освітніх послуг.

(Закінчення на стор. 2)